

Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kunskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 3.

Den 1ste Februar 1900.

49de Aargang.

En biografisk Skildring af Præsident Franklin D. Richards,
Præsident over de tolv Apostle, og Historiker for Jesu Kristi Kirke
af Sidste-Dages Hellige.

Franklin Dewey Richards, Søn af Phineas Richards og Wealthy Dewey, var født i Richmond, Berkshire County, Massachusetts, den 2den April 1821. Han var sine Forældres 4de Barn og var den længstlevende af 9 Børn. Opdraget paa en Bondegård blev han tidlig vant til strængt Arbejde, men han brugte al sin Fritid til at uddanne sig og samle sig Kunskabens rige Skatte. Førend han var ti Aar gammel, havde han læst alle Søndagsstolens Bøger, der indebefattede flere Snese af Bind, og i Trettenaars-Alderen tilbragte han en Vinter i Lenox Akademi. Hans Forældre, som vare fromme og ørbare Independenter, opdragede deres Børn i Gudsfrugt, og Franklin fik i en tidlig Alder alvorlige Anskuelser med Hensyn til Religion. Hans Ideer om Betydningen af mange Skriftsteder var dog meget forskellig fra de af hans Omgivelser almindelig antagne Meninger, hvorfra han ogsaa afslag et Tilbud, han fik, om at blive uddannet til Præst i et af de østlige Staters bedste Kollegier.

En Gang i Sommer af Aaret 1836, medens Eldsterne Joseph og Brigham Young var paa Rejse fra Ohio til Richmond som Evangeliets Budbærere, lod de en Mormons Bog blive hos Richard-Familien, og den blev af dem læst med megen Interesse. Franklin læste og undersøgte den med største Æver og Eftertænksomhed, og efter rolig og grundig Overvejelse anerkendte den som Sandhed. Om Æfteraaret samme År rejste Willard og Levi Richards som Familiens Delegerede til Kirtland, Ohio. De annammede Evangeliet og forblev der. Næste Foraar rejste også hans Fader, Phineas, og Franklins yngste Broder, George Spencer, som var 14 År gammel, til Kirtland og annammede Evangeliet. Ved

sin Hjemkomst fandt Faderen Franklin rede til at lade sig døbe, og den 3de Juni 1838 havde Phineas den Glæde at indlemme sin Søn Richards i Jesu Kristi Kirke ved Daab i en bekvem Strøm (Mill Creek) i Richmond, hans Fødeby.

Franklin forlod sit Arbejde, og afrejste den 22de Oktober 1838 fra Richmond til Far West i Missouri. Det var en ensom og mørkommelig Vandring. Den 30te samme Maaned rejste han over Alleghanibjergene, medens hans Broder, George Spencer Richards, omtrent paa samme Tid blev blandt flere andre af de Hellige myrdet af en Pøbelhob ved Hauns Mølle. Men Efterretningen om hans Broders sorgelige Død og de upaatvivlelige Rygter, der hørtes om „Mormonkrigen“, kunde ikke bevæge ham til at forandre sit Foretagende, og han vandrede fremad mod sit Maal. Efter et Besøg i Far West fandt han Arbejde ved Mississippifloden.

I Maj Maaned 1839 mødte han for første Gang Profeten Joseph Smith, og blev næste Foraar ordineret til Kaldelsen af een af de Halvfjerds og besikket til en Mission i Indiana. Han rejste omkring og prædikede med Kraft, og saa god Frugt af sit Arbejde. Han oprettede saaledes ved Herrens Bistand og egen Flid en Gren af Kirken i Porter County, og førend han var 20 Aar gammel, holdt han en Række af offentlige Foredrag i Plymouth, der vakte nogen Opmærksomhed. Ved April Konferencen i Nauvoo 1841, var han tilstede, og var Øjenvidne til Nedlæggelsen af Hjørnestenen til Templet. Han blev ved denne mindsværdige Forsamling kaldet til at genoptage sin Missionsvirksomhed i Indiana. Lige før han var færdig til at begive sig paa denne vigtige Rejse, overværede han Daab og Haandspaalæggelse af herved fem hundrede Personer, i hvilket Arbejde Joseph Smith og Sidney Rigdon tog Ledelsen, og dette herlige Skue fyldte hans Sjæl med endnu større Æver for Værkets Forfremmelse end forhen.

I Sommerens Øb samme Aar blev han, medens han var i La Porte, Indiana, meget heftig syg og truedes med Døden, men desuagtet forandrede han ikke sin Bestemmelse paa at fortsætte sit Missionsarbejde. Han fandt baade Trøst og Hjælp i Isaac Snyders hyggelige Hjem, hvor han i flere Uger blev oppasset, som var han en af Familiens elskede Sønner. Da Fader Snyders Familie rejste op til Nauvoo i Illinois, blev Franklin bragt med til denne snukke Stad; men straks efter den paafølgende Oktober Konference var han atter i sin Missionsmark i Cincinnati og Omegn — denne Gang i Følge med Phineas H. Young. Heldigvis besøgte han Fader Snyders Familie igen om Sommeren i Aaret 1842, straks efter at være kommet i Bedring efter et farligt An-greb af Tyfusfeberen, og i den paafølgende December Maaned øgte han den yngste af Fader Snyders Døtre, ved Navn Jane. Han forblev derefter iblandt de Hellige i Nauvoo til sidst i Maj Maaned 1844, og

blev midlertidig ordineret til Højpræst, hvorefter han blev sendt paa en Mission til England. Han var i Følge med Apostel Brigham Young og andre paa sin Rejse saa langt som til Atlanterhavet, men førend han gik ombord paa Skibet, med hvilket han skulde reise over Havet, fik han Efterretning om det frygtelige Mord, der var begaet i Carthage, og blev da kaledt tilbage til Nauvoo.

De første Maaneder i Aaret 1845 tilbragte han paa Vandring af mer end et Tusind Mil omkring blandt Kirkens forskellige Grene i Michigan og paa andre Steder for at samle Midler (Offergaver) til Templets Opførelse. Han kom tilbage til Nauvoo med henved fem Hundrede Dollars til dette Brug, og blev dernæst af sin Onkel Willard udnevnt til at være Skriver paa Kirke-Historikerens Kontor. Han arbejdede ogsaa om Foraaret i 1846 som Snedker i Templets nederste Etage indtil Bygningen var fuldført og indviet — efter forud at have erholdt sine Be-gavelser og deltaget i Udførelsen af hellige Ordinanser.

Da disse Arbejder vare til Ende, og Tiden for Udvandringen var kommen, opofrede han et hyggeligt lille Hjem, som han selv havde bygget sig. Med den ubetydelige Sum, han fik for sin Ejendom købte han sig en Vogn og Økser, og nogle saa saadanne Nødvendighedsartikler, som det stod i hans Magt at forstasse sig og sin Familie — en hyggelig Hustru og et lille Pigebarn. Med en Marthys Heltemod saa han sine elskede begynde den dem af deres Hjender paatvungne morsommelige Vandring ud i den vestlige Ørken. Han anbefalede og overlod dem i den store og almægtige Faders Varetægt, og derpaa styrede sin Kurs modig og usorsagt mod Østen for at udfylde sin Mission til England, uden at være i Besiddelse af Penge eller Klæder nok til Rejsen, og saaledes med Tro og Tillid til sin Gud alene paabegyndte sin Vandring over Land og Hav til et fremmed Land. Hans yngre Broder, Samuel, blev kaledt til at følge med ham, og disse to Missionærer satte nu over Floden til Nauvoo, og den første Nat paa deres lange Vandringsov i en forladt Bolig der. Den Gud, som de saa ufortrødент tjente, gjorde dog Udvæj for dem. De fortsatte Rejsen ad Mississippi- og Ohiofloden til Pittsburgh, og derfra over Bjærgene mod Østen til Atlanterhavet. Den 22de September 1846 sejlede de fra New York i Selskab med Apostel Parley P. Pratt og andre. Den sidste Efterretning, Franklin havde fra Israels Lejr, før Skibet sejlede, var, at hans Hustru, foruden Uddrivelsens alle andre medbringende Besværligheder, laa dødelig syg; at hun havde født en lille Søn, der dog snart efter havde opgivet Alanden ved sin Moders Barm. Saaledes lod denne sorgelige Efterretning, der ikke bragte denne modige Missionær den mindste Trøst til at styrke og opmunstre ham paa sin farefulde Rejse.

Den 14de Oktober ankom han til Liverpool. Nogle dage derafter blev han bestykket til at præsidere over Kirken i Skotsland med

Samuel Richards som sin Medhjælper. Apostel Orson Hyde var paa den Tid Præsident over den britiske Mission og Redaktør for Tidsskriftet »Millennial Star«, men skulle snart derefter rejse hjem til sin Familie i Amerika og efterfølges af Eldste Orson Spencer. Men netop paa den Tid, da denne Omstiftning skulle finde Sted, kom der en falsk Beretning til Liverpool om Eldste Spencers Bortgang ved Døden. Rygten vandt Tiltro og Apostel Hyde beskikke Franklin, der den Gang kun var fem og tyve Aar gammel, til at indtage begge disse ansvarsfulde Kald, som han forlod; men netop som han var ved at paataage sig sit høje Kald, ankom Eldste Spencer til England. Franklin blev nu udvalgt som en af hans Raadgivere, og medens Præsident Spencer senere hen laa meget syg, maatte Franklin af Nødvendighed overtage Ansvaret og udføre dette høje Kalds Pligter. Han virkede der indtil den 20de Februar 1848, paa hvilken Tid han blev beskikket til at tage Beaufhavelsen af et stort Rejseselskab af Hellige paa deres Vandring til Klippebjærgene; Selskabet sejlede over Atlanterhavet i Skibet »Carnatic«.

Medens alt gik vel i Missionen, og denne unge Eldste havde god Grund til at føle sig lykkelig over det store og herlige Missionsarbejde, der gik for sig, kom der efter sorgelige Meddelelser fra Ørkenen. Hans Broder, Joseph William Richards, som var Soldat i „Mormonbatallionen“, var bleven afkroeftet af Marchens Anstrengelser, og hans udslidte Legeme blev lagt i en ensom Grav ved Bredden af Arkansassfloden. Franklins lille Datter, Wealthy, var ligeledes død, og hans Hustru efterladt alene i overvældende Sorg, uden Mand, Forsørger, eller Barn. Hjemrejsen forbi Ny Orleans og St. Louis til Winter Quarters blev fuldendt midt i Maj Maaned 1848, og Franklin fandt der sin Hustru og dem af deres Slægtninge, som havde udholdt og overlevet den Tids Farer og Besværigheder. I Juni blev han sendt ud omkring i den vestlige Del af Iowa for at købe Økser, hvormed Willard Richards Rejseselskab kunne befordres over Ørkenen til Bjærgenes Dale. Hans Bestræbelser var særdeles heldige, og den 5te Juli begyndte Toget sin lange Rejse med Franklin som Kapitajn over halvtreds Vogne. Rejsen var for hans Hustru næsten uudholdelig. Længe saa det ud, som om hver Dag vilde blive hendes sidste i denne Tilværelse. Men de fandt gode og hjælpsomme Venner, der afhjælp deres Fornødenheder; og den 19de Oktober kom de gennem Emigration Canyon til Salt Lake Dalen og slog deres Lejr i „Fæstningen“, mere taknemmelig til Gud, end Ord formaa at udtrykke, over at have fundet et Hvilested for deres trætte og af Møjsommelighed og Sygdom udslidte Legemer.

Franklin folgte nu sin Overfrakte og ethver andet Stykke Tøj, han kunde undvære, og for Pengene købte han Bygningsmaterialier. Førend Winterens Strænghed indtraf, var han i Stand til at bygge sig et lille Hus af ubrændte Sten, uden Tag eller Gulv. Fra denne usle Hytte

blev han den paafølgende 12te Februar kaldet til at blive ordineret til Apostolembedet. Den unge Apostel kom straks i Omgang med de andre ledende Mænd af den provisoriske Regering af Staten »Deseret«, og deltog saavel i Statens som Kirkens Arbejde og i at ordne og etablere det „Bestandige Emigrations-Fond“.

I Oktober 1849 blev han endnu en Gang kaldet til at forlade sit Hjem med alle dets kære Baand og Forpligtelser, og genoptage sit ansvarsfulde Missionsarbejde i Storbritannien. Han rejste i Selskab med Apostelerne John Taylor, Lorenzo Snow og Crastus Snow, samt andre Missionærer, og de havde en meget begivenhedsrig Rejse. Fjendtlig Indianere, uhyggeligt Vejr, brudende iskolde Floder, alt tilsammen forvoldte dem ubehagelige Ophold og Hindringer paa Rejsen. Men den Almægtiges Haand var over dem og bevarede dem, og i Januar 1850 befandt de sig i St. Louis, hvor de besøgte deres gamle kære Venner.

Dette regnes blandt det vigtigste Missionsarbejde i Kirkens Tidsperiode. Apostel Taylor var paa Vej til Frankrig, Lorenzo Snow fulde til Italien og Crastus Snow til Skandinavien; og Franklin D. Richards fulde atter præsider i Storbritannien.

Orson Pratt havde præsideret og forestaaet Redaktionen i Liverpool; men da Franklin ankom dertil den 29de Marts, fandt han, at Apostel Pratt var pludselig bleven kaldet til snarest muligt at rejse til Council Bluffs, og i Tidsskriftet »Millennial Star« var en Notits, der bekendtgjorde, at i hans Træværelse vilde Apostel F. D. Richards præsider over Kirken i Storbritannien. Den unge Præsident paabegyndte straks det Hværv, at stifte det „Bestandige Emigrations-Fond“, og grundlagde det paa en Basis, hvorved dets Evne til at gøre godt har vedvaret indtil denne Dag.

Senere hen paa Året vendte Apostel Pratt tilbage til England, og Franklin traadte til Side for sin ældre Broder og blev nu Apostel Pratts Medhjælper for nogle Maaneder. Men ved Begyndelsen af det næste Åar, 1851, blev Apostel Pratt igen kaldet hjem til Zion, og F. D. Richards igen indsat som Præsident. Han reviderede og udvidede Salmebogen og lod trykke 25,000 Eksemplarer. Han beredte den „Kostelige Perle“, lod Mormons Bog stereotypere, og arrangerede for at faa Pagtens Bog stereotyperet. Han lod trykke en ny Udgave af Parley P. Pratts Værk: „En Advarrels Røst“, og ordnede en Plan, hvorved »Millennial Star« blev et ugentlig Tidsskrift i Stedet for et udgivet to Gange om Maaneden, og forsøgede tillige Udgavens Størrelse. Han aflagde ogsaa Apostel Taylor et Besøg i Paris; sendte det første Rejse-selskab til Zion, hvis Rejse blev arrangeret gennem dette nye Emigrations-Fond. Tilligemed Apostel Crastus Snow arbejdede han for at faa organiseret et Forretningsfirma for Udarbejdelse af Jern i Utah.

I Januar 1852 lod han ifølge et Forslag af det første Præsidentsd

om at lade ham aflægge et Besøg i Salt Lake City, sin Broder indtage sin Plads og Stilling paa Missions-Kontoret i Liverpool. Denne havde nemlig forhen været hans Medarbejder i hans utrættelige og hellige Arbejde i Skotland, og han vilde nu stille denne sin yngre Broder saaledes, at han kunde blive i Stand til at udføre det stedse tiltagende Arbejde i Franklins midlertidige Fraværelse.

Antallet af døbte i den britiske Mission i de to Aar fra Sommeren i 1850 til sent om Foraaret i 1852 beløb sig til 16,000, medens en fuldstændig Organisation af Konferencer, Grene og Pastorater, osv. var forholdsmaessig med denne mærkværdige Tilvækst. Efter grundige Undersøgelser af Forholdene forkastede Franklin Teorien om at emigrere de Hellige over Panama-Landtungen til Kaliforniens Øyst, og i Stedet for dette tog han den Bestemmelse at sende et Skib til hver af de tre Stæder, Boston, Philadelphia og New York. Den sidste af disse fandtes efter Forsøget at være mest gunstig, og den Plan for Sørejsen mellem Liverpool og Castle Garden, der af Apostel Richards blev grundlagt for de Hellige i Europa at ordne deres Emigration efter, anses endnu som den fortrinligste. Den 8de Maj 1852 sejlede han fra Liverpool for New York og ankom i god Velbesindende i Salt Lake City den 20de August.

Den 13de December begyndte han igen i Territoriets lovgivende Församling sit Arbejde som Lovgiver. I Begyndelsen af Aaret 1853 deltog han i Tempelgrundens Indvielse i Salt Lake City og ved Nedlæggelsen af dets Hjørnestene. I den paafølgende Juli Maaned rejste han til Iron (Iern) County med sin Hustru og to Børn for der at paabegynde Grundlæggelsen af et Jærnværk, og traf paa Rejsen flere Partier af fjendtlige Indianere, dog uden at stades af dem paa denne Rejse. I Cedar City, i dette County, modtog han Ordre fra Guvernør Young og General Wells i Betragtning af de af Indianerne opvakte Uroligheder, og Franklin fortsatte uafbrudt sine Bestræbelser paa at samle dem sammen, som havde bosat sig udenfor Staden, og fåt Folket til at belave sig paa at gøre Modstand i Tilsælde af Anfald fra Indianernes Side.

Han ankom igen til Salt Lake City betids nok for at berolige sin Moders sidste Timer i denne Tilværelse; men han var igen paa Vejen til Jærlandet den 22de Oktober. Da hans Mission der var tilsendt, kom han efter tilbage til Salt Lake City for gennem Vinterens Løb at tage Del i de lovgivende Raadsforsamlinger, og medens han var fysselsat dermed, blev han af Præsident Brigham Young efter kaldet til at gøre sig færdig til en Mission i Europa. Lige før han forlod Hjemmet, samlede han hele Familien sammen og satte et smukt Eksempel for andre ved at indvie sit Hjem og alt, hvad han ejede, til Herren. Han ankom til Liverpool igen den 4de Juni 1854.

I Aaret 1855, da Kirkens Forretningsaffører havde betydeligt forøget sig, lejede han Stedet, der er bekendt som 42 Islington, og som siden den Tid har været og endnu er Hovedkvarter for Kirken i Europa. I Oktober samme Åar blev Missionen i Sakten grundlagt under Præsident Richards' Ledelse. Hans Rejser vare næsten uafbrudte og strakte sig over næsten enhver Del af det vestlige Europa, saa at han maaſke var bedre bekendt med Værkets Fremadsriden i disse Lande end nogen anden Mand. Han samlede omkring sig et særdeles hengivent Broderskab af amerikanske og europæiske Eldster, og Værket gjorde en forbausende Fremgang. Det tilfaldt ham ligeledes at bestyre Kirkens Anliggender i Østindien, Afrika, Australien, Ny Zeeland og andre Dele, hvilke sammen udgjorde en Større eller Virkekreds, som ingen kunde passe, medmindre hans hele Sjæl var hengiven til Udførelsen af enhver af de dertil henhørende Pligter.

Den 26de Juli 1856 sejlede Præsident Richards ledsgaget af Eldste C. H. Wheeloch fra Liverpool paa sin Hjemrejse til Zion, hvor han efter havde Lejlighed til at glæde sig med sin Familie og sine Venner.

Fra 1859 til 1866 var han fyldelsat i forskellige Retninger, saaſom de kirkelige, politiske, lovgivende, militære og Undervisningens Anliggender.

I Juli 1866 rejste han efter til England paa Mission og i 1867 blev han efter indsats som Præsident over Missionen i hele Afspredelsen. Denne var hans sidste udenlandſke Mission. I Maj 1869 bosatte han sig i Ogden, hvor han siden den Tid har fungeret som Præsident over Weber Stav. Han stiftede og bestyrede Avisen »Ogden Junction« (senere »Ogden Daily Herald«). I over 14 Åar fungerede han som Retsdommer, og har som Kirkens Historiker og Genealogist udført et stort Arbejde, og ligeledes som Præsident over Statens historiske Selſkab, hvilket Embede han ogsaa beklædte indtil sin Død. (Deseret News.)

Strid haardt imod Hidsighed. Brede vil opſtaa, men sæt dig imod den af al Kraft. En lille Gnist kan gøre et stort Baal. Ligeledes kan en Gerning gjort i Hidsighed forvolde dig Sorg og Anger hele din Levetid. Øv. aldrig Hœvn!

Hvis du har nogen Fjende, da gør ham til din Ven ved Godhed. Du vil maaſke ikke vinde ham førſke Gang, men prøv igen og efter. Lad den ene gode Gerning følge den anden indtil du sejrer. Ved Taalmodighed bliver lidt efter lidt store Ting udførte.

Den 1ste Februar 1900.

Hvad er Vidnesbyrdet?

Bed mange Tusinde Lejligheder have Sidste-Dages Hellige erklæret, at de havde et Vidnesbyrd om Sandheden af Jesu Kristi Evangelium. De have erklæret; at de vare forvissede om, at Gud lever; at Jesus Kristus var Guds Søn og Verdens Forløser; at Joseph Smith var en sand Guds Profet, og at Brigham Young, John Taylor, Wilford Woodruff og Lorenzo Snow vare Kirkens retsmæssige Ledere i Følgerække, og at hver af disse paa sin Tid var som saadan anerkendt og inspireret af Gud som hans Profet.

Denne Paastand gøres ikke alene af Kirkens fremragende Mænd og Kvinder af Rang og Indflydelse i Kirkens Organisation, men den er ganske almindelig. Uansete Mænd, ukendte Kvinder, Ungdommen og de middelaldrende, samt dem, hvis graa Hoveder og voklende Skridt tyde til en ikke fjern Bortgang fra denne Syndens og Sorgens Dal; alle hære det samme Vidnesbyrd.

Ej heller har Nationalitet været nogen Grændesfel for Vidnesbyrdet mere end Alder eller Køn har været. Traditioner og tidligere Verdomme ere forsvundne for dets overlegne Kraft. Lærde og ukynlige, Præster og Menigmand, Mænd og Kvinder, unge og gamle, fra Øer og Lande, af forskellige Folkeslag og Tungemaal, Religionsbekendere og dem, som forhen vare i VanTro, have vist en besynderlig Enighed med Hensyn til Vidnesbyrdet, have alle gjort en mærklig Beslutning og paa en ualmindelig Maade forenet sig i at udtales deres Kendskab til disse Ting, og vidne derom paa en Maade, der for Verden er en uopløselig Gaade, eftersom disse Erklæringer vedstaaes trods Fjenders Overmagt, Afskillelse fra Venner og Familie, Sønderlemnelse af ethvert Samfundsbaand, Forsagelse af Fædreland og Hjem; og de foretrække Frassikkelse fra alt, hvad man ellers holder for det kæreste paa Jorden, hellere end trække sig tilbage fra sin faste Beslutning om Evangeliets Sandhed. Gamle Vennekrese ere blevne opløste, Forretningsinteresser tilsidesatte og opgivne. Godt Navn og æret Vennekreds er blevet som Blaar i Ælden; Egtekabs- og Familiebaand, behagelige Hjem, Stand, Venfskab, alt det kære i Hjem og Fædreland har tabt sit Værd overfor en ny antaget Lære — et Tryllemiddel, som ingen kan forstaa eller udgranske, som ingen kan forklare, modstaa eller omstøde med nogen af de i Folkelivet saa almindelig anvendte Gisninger. Mænd, hos hvem der i Almindelighed ikke var mærket nogen Selvbestemmelse, ere blevne modige som Løver, hengivne

som Marthrer, faste og uroffelige som Klipper, og som den ydmige Nazareaer i Opfrelse. Blodhjærtige Kvinder ere blevne til Heltinder, deres Udholdenhed og Kraft have paa det nærmeste været himmelsk; det sig gradvis bortfjernende Hjem og Fædrelandets Skyt have forsvundet af Sigte uden at fremkalde en vædende Taare, og de have imødeset og gen-nemvandret den ukendte og umaalte Ørken med trætte og blødende Fødder, Kvinder have gennemgaaet Fødselssmerter paa Havet og paa Ørkenen, utsatte for Nød og Fare, og mange Mænd, Kvinder og Børn have formedelst Rejsens Møjsommeligheder maattet nedscænkes i deres Grave ved Siden af Landevejen, i en uhyggeelig Ørk.

Eftertænklede Mennesker spørge: Hvad er Hemmeligheden af denne ualmindelige Udholdenhed, til disse mærkelige Opfrelser, til den Kold-sindighed, hvormed de imødegik Ulykke, Forfølgelse og Død? Svaret er: De havde „et Vidnesbyrd“; — af hvad? hvorfra? paa hvilken Maade? hvorledes stadsæt? — det forandrede deres Livsbane, det satte kun ringe Pris paa alt andet, det gav alt det forgængelige for det, som er evigt — Død for Liv. Kan Forblindelse, Bedaarelse eller Menneskers Tilfælleskab være Aarsag til en Bevægelse saa udstrakt, saa vidtløftig, saa kraftig, saa virkelig? Nej, vi kunne kun sige: „Herrens Løndom høre dem til, som ham frugte“, og der er mere i Himlen og paa Jorden end det, som menneskelig Visdom og Gransken formaar at forklare.

Dette Vidnesbyrd kan ikke fornægtes, eftersom saa mange have erholdt det; det er altfor vidt udbredt, det har udrettet altfor meget, og virker endnu altfor tydeligt og kraftigt for at kunne benægtes. Det visner om Sandheden og har sit Udspring i Tro, kommer af Lydighed og vokser af Erfaring. Det er Sandhedens Undest, det guddommelige i Mennesket, Guds Liv og Lys i Sjælen. Det er den Helligaand, Guds Kraft, Aarsagen til Inspiration, Grundvolden til Åabenbaring og Midlet til Opføjelse.

Gennem dets forunderlige Virkninger bliver den ulærde intelligent, Daaren bliver viis, Synderen omvendes til en Hellig, og den, som var langt borte fra Sandheden, bringes nærmere til Gud; Barnet vokser til Mandsmodenhed; Syndens Slave sættes fri ved Evangeliet, og Forløsningen formedelst Lydighed mod Himlens Love og Orden er lige saa sikker som Solens Opgang og Nedgang. Vidnesbyrdet kan ved dets Indtræden være meget svagt, og foranlediget ved en eller anden af mange forskellige Aarsager, der have vaft Opmærksomhed, ledet til Eftertænning og muligvis til at paafalde Herren om at erholsde et Vidnesbyrd. Nogle ere maaske blevne overbeviste ved at finde en Eldstes Prædiken overensstemmende med Bibelen; andre ved at se Profetiernes Opfyldelse i vor Tid; atter andre ved at se de syge helbredede formedelst Salveselje og Guds Kraft, og af andre Grunde. Men efterhaanden som Omvenskelsens Værk og Lydighed mod Guds Bud sættes i Udsprælse, vokser

Vidnesbydet, indbydes den Helligaand og følger enhver lovet Besignelse; og saaledes bliver Vidnesbydet en sikker Grundvold, hvorpaa en Sidste-Dages Hellig bygger sin Tro, og hvorved den bliver uroffelig.

(N. i »Millenial Star«.)

Afløsning og Beskikkelse. Følgende Missionærer, efter at have udført deres Missionsarbejde i Skandinavien paa en hæderlig og tilfredsstillende Maade, løses nu derfra med Tilladelse til at rejse hjem til deres kære i Zion: Axel L. Holmgren, Charles J. Carlson og Michael Jpson.

Eldste H. J. Fernstrøm, der i et Aar og fire Maaneder med Midførhed arbejdede i Stockholms Konference og i Juni Maaned 1899 blev beskiftet til at arbejde paa Missionskontoret i København som Skriver og Oversætter for »Nordstjärnan«, løses nu efter at have hæderligen udført dette Arbejde i over 7 Maaneder, og har Tilladelse til at rejse hjem til sine kære i Utah.

Eldste Albert H. Bergman løses fra at arbejde i Göteborg Konference og beskiftes til at arbejde paa Missionskontoret i København som Skriver og Oversætter for »Nordstjärnan«.

Er vor Planet den eneste beboede Klode?

(Sluttet fra Side 30.)

Dersom vi følge den nyere Astronomi i dens Filosofi, ville vi bemærke, at fra det Øjeblik, da Planeternes Størrelse og Bevægelse blev bekendt, fandt Astronomerne det urimeligt at antage, at et saa storartet og pragtfuldt Himmellegeme som Solen ene og alene skulde være dannet for at oplyse og opvarme en ganske lille Verden, medens de andre Verden, som den ligeledes sender Lys og Varme til, og hvoraf nogle ere langt større end Jorden, ikke kunde være Boliger for Liv. Urimeligheden af en saadan Antagelse blev endnu mere iøjnefaldende, da man fandt, at Venus var en Planet af omrent samme Størrelse som Jorden med Bjerge og Sletter, Aarstider og Aar, Dage og Nætter, som omrent svarede til vore. Af disse Overensstemmelser drog man den Slutning, at dersom Venus var ubeboet, maatte Jorden ogsaa være det, og dersom Jorden var beboet, maatte Venus ogsaa være det. Og da man igat tog de kæmpemæssige Verdener Jupiter og Saturn med deres glimrende Følge af Maaner, følte man sig ledet til at tillægge disse strællende Himmellegemer Befolkninger, der maaske stode langt højere end Jordens, og er det ikke ogsaa indlysende, at Jorden, uden at være

udrustet med noget særegent Fortrin, er fastet ind blandt de andre Planeter, og uden at være bedre udstyret end de andre, ikke kan antages at være det eneste Opholdssted for Liv og Fornuft. Dersør kunne vi af det foregaaende meget let ledes til at drage følgende simple og velgrundede Slutning: Jorden besidder ingen kendelig Forrang i Solhystemet, der kan berettige os til at antage den som den eneste beboede Klode, og de andre Planeter ere, naar de betragtes fra et astronomisk Standpunkt, lige saa vel stikkede som den til at være Boliger for Livet.

Føruden Solen og de Planeter, der tilligemed Jorden bevæge sig om den, finde vi, at hele det umaadelige Himmelrum er opfyldt med en Mængde funkende, lysende Punkter. Hver enkelt af disse Punkter er en Sol, alle som vor Sol, brændende glødende Kloder, der svæve i Rummet i uhøje indbyrdes Afstande. Det er ikke Afstande, som fra Jorden til Solen eller til en af Planeterne, skønt allerede disse ere usædligt store, men hver enkelt Stjerne i hele dette Stjernemyrl er fjernet saa langt fra hverandre, at Lyset med en Hastighed af 40,000 Mile i Sekundet behøver 3, 4, 6 eller endnu flere Aar for at fare fra den ene til den anden.

Lyser og varmer nu alle disse Millioner Sole i en evig Tomhed derude? Er vor Sol den eneste blandt alle disse Millioner, der er omkredset af mørke Kloder, hvortil den sender Lys og Varme, Betingelserne for alt Liv. Videnskaben kan ikke svare herpaa, thi med vore nuværende Jagttagelsesredskaber er det umuligt at se, om disse fjerne Sole ere omgivne af Planeter. Ganske vist kender man flere Stjerner, som i bestemte Perioder tabe og atter tiltage i Klarhed, og man har søgt at forklare dette ved at en Planet passerede forbi, men noget bestemt ved man ikke. Om vi tyer til Analogien og den klare Fornuft kan vi dog indse, at det maa forholde sig saaledes. Analogiens vigtigste Væresætning er den, at „samme Aarsag under samme Betingelse, altid har samme Virkning“, og naar vor Sol er omgiven af Kloder, hvortil den kan sende Lys og Varme, Betingelserne for alt Liv, saa maa dette ogsaa være Tilfældet med alle de andre Sole, da disse, — overbevist af den moderne Videnskab ved Spektralanalysens Hjælp, — bestaa af væsentligst det samme Stof som vor Sol. Den Forstand, som er nedlagt i os, drager den Slutning, at det vilde være Daarskab at tænke, at Gud, alle Legemers og Kræfters Organisator, skulde opfylde hele det uendelige Universum med Millioner Gange Millioner af Sole og saa kun lade en af dem, nemlig vor, gøre Mytte, medens alle de andre Myriader udstraalede deres Lys og Varme i det tomme Rum uden Hensigt. Det er derfor antageligt, og vi kunne med Sikkerhed drage den Slutning, om vi bruge vor Fornuft, at hver enkelt af disse Sole er omgiven af mørke Kloder, som blive udstraalede af den.

Ere nu alle de Kloder, der omkredse alle disse Millioner Sole,

beboede? Dersom vi benægte det, gøre vi os skyldige i en Forbrydelse mod vores bedste Evner af Fornuft og Intelligenz; thi Faktum er, at Jordens er beboet. Om og vi fastholde denne som den eneste beboede Klode, komme vi til den uholdbare Slutning, at der i en endeløs Række af Tider før Jordmenneskets Skabelse ikke har været noget Fornuft-væsen til i Skaberens vidtstrakte Rige, og at der før Dannelsen af de tidligste Jordlag ikke har eksisteret nogen Plante eller noget Dyr i hele det uendelige Universum. I denne lange Dødsperiode, i hvilken Naturen altsaa selv slumrede, fuldbyrdede Solen og Planeterne, Drabantene, de forskellige Solsystemer og Stjernesystemer deres daglige, aarlige og tusind-aarige Bevægelser aldeles upaaagtet, ubemærket og uden at opfylde den ringest tænkelige Hensigt. Lys, som ikke lyste for noget, Aarstider, som ikke opvarmede noget, Vand, Skyer og Vinde, som ikke forfriskede, styggede eller blæste over noget, og alt i Naturen, Bjerge, Dale, Hætlande og Have, som det var, men ikke tjenende til noget.

En saadan Tilstand i Universet vilde være ganske det samme, som om alle Jordens Krigs- og Handelsstibe sejlede rundt i alle Have med tomme Kahytter og Lastrum, som om alle Fernbanetog dampede afsted uden Passagerer og Gods, som om alle Maskiner vare i Virksomhed uden at udøre noget. Et Hus uden Beboere, en By uden Indbyggere frembyder ganske det samme Billedet som en Planet uden Liv, som et Univers uden Befolkning, thi det vilde være lige vanskeligt at begribe, hvorfor Huset var bygget, hvorfor Byen var bleven anlagt, hvorfor Planeten blev dannet og hele Universet skabt. Det vilde være vanskeligt at forklare sig Planeternes Bestemmelse, dersom de kun vare vældige Masser af Materie, der opfyldte Rummet, men endnu vanskeligere vilde det være at forklare sig deres Bestemmelse, naar vi i dem i Virkelig-heden se Himmellegemer, der ere udstyrede med al uorganisk Skønhed og i fuld fysisk Virksomhed.

Og hvorledes skulle vi opfatte Gud som den evige Skaber af disse Riger uden Grændser; vi maatte jo tænke os ham siddende et eller andet Sted uden anden Beskæftigelse end at betragte dette storblaade Panorama af Sol- og Stjernesystemer, alle i Bevægelse, alle følgende de bestemte og evige Love, men uden at opfylde nogen Hensigt. Denne Opfattelse af Gud vilde ikke passe med den, vi har erhvervet om ham ved at betragte Naturen, der i Liv og Skønhed omgiver os her paa Jordens. Her se vi, at enhver nok saa lille Skabning opfylder en Bestemmelse, er bleven til efter en viis Plan, og hvor er der en Plante eller et Dyr, hvis Tilværelse er hensigtsløs eller meningsløs; der findes intet. Lige saa sikkert som der er et Maal, for hvad der er dannet her paa Jordens, lige saa sikkert har hele Universet et Maal at opfylde paa samme Maade for Liv og Tilværelse. Det vilde være selvmodsigende, om det skulle være livløst.

I den Tidsperiode, vor Jord var i sin Verden, opstod de første protozoiske former, hvorefter senere fulgte den første Plante, det simpelt organiserede Blæddyr, den langt mere udviklede Fisk og det endnu højere staende Pattedyr, indtil Mennesket, stadt i Guds Billedes, satte Kronen paa Værket som den øpperste Skabning og i Kraft af sine Fortrin blev sat til at være Høvner over det Skabte. Jorden blev altsaa dannet for det højst udviklede Væsen, Mennesket, og overalt, hvor vi se lignende Jorddannelser, ere vi nødsagede til at indrømme, at de ligesom vor Jord, er bestemt for levende og tænkende Skabninger, for Fornuftvæsener, og i dette ligger en Bispede for, at før vor Jords Tilbærelse var Universet lige saa opfyldt af beboede Verdener som i Dag.

Vi have nu saaet Svar paa vort Spørsgsmål. Astronomien, den herligste af alle Videnskaber, i Forbindelse med vor sunde Dømmekraft, har givet os et Svar, som vi ikke kunne misforstaa eller tyde paa nogen anden Maade, men 6,000 Aar ere ogsaa gaaede, inden Naturvidenskaben kom saa vidt, at den kunde give os saa paalidelige Oplysninger, som alt er omtalt.

Derfor, naar glimrende Nætter omgive os med deres Bragt, og diamantklare Stjernebilleder dutte frem i Øst og sende os deres hemmelighedsfulde Lys gennem det grænseløse Rum, naar en Uendelighed af Verdener tindre os i Møde fra den mørkeblaau Himmel, naar Universetaabner os sit uudtorskellige Dyb og lader os ane de ukendte Regioner, da lad os hæve Bliffet og hilse disse Verdener, thi det er Menneskeheder, vore Brødre, som drage os forbi.

De Sidste-Dages Helliges Tro.

(Fortsat fra Side 32.)

Hvad Skygge af Retfærdiggørelse eller Paaskud af Rimelighed kan Mennesket undskydde sig med, for at nægte Gud sin Ret og Evne til at tilkendegive sig i disse Dage saavel som i forrige Dage? I enhver Afdeling af Menneskets Kundskab og Virken, i alt hvoraf han anmaaaser sig selv Eren og Herligheden, føler han sig ophøjet ved Tanken om Muligheden for at udvide sin Kundskab og gøre Fremgang; dog nægter han Muligheden af at komme paa et højere Trin af Theologiens guddommelige Videnskab, og Fremadstriden i denne Retning forbydes. Imod saadant Kætteri og spottende Fornægtelse af Guddommens Forrettighed og Magt har Herren erklaaret sin Forordning i Ord af skæffelig Betydning: „Ve over dem, som sige: Vi have annammet Guds Ord, og vi behøve ikke mere deraf, thi vi have nok.“ „Fornægt ikke Nabenværelsens Land, ej heller Profetiens Land, thi ve den, som fornægter disse Ting.“

Den Lære, at Åabenbaring fra Gud ikke længer er nødvendig, er ny og falsk. Guds Folks Historie fra de tidligste Tider viser, at fortsat Åabenbaring var den eneste Maade, hvorpaa de kunde lære at kende alle deres Pligter, eller Guds Billie med Hensyn til dem. Det faldt dem aldrig i Tanke, at de Åabenbaringer, deres Forgængere sic, vare tilstrækkelige til at vejlede dem i enhver Pligt. En Lære, der forkaster ny Åabenbaring, er ny og fættersk, opfundne af den Onde og hans Ejendomme i det andet Aarhundrede e. Kr. Det er en Lære, der strider imod den, de Hellige i alle Tidsalderne antog og glædedes ved. At forandre en Lære, oprettholdt af Gud og hans Folk for mer end fire Tusind Aar, kan kun ske formedelst guddommelig Myndighed. Eftersom Læren om fortsat Åabenbaring da er en saadan, og altid har været antagen og troet af de Hellige, burde det ikke forlanges af nogen, at bevise Nødvendigheden for dens Bedvaren. Dersom den var en ny Lære, som aldrig før var blevet indført i Verden, vilde det gøres nødvendigt at bevise dens guddommelige Oprindelse. Men eftersom den kun er en Fortsættelse eller Bedligeholdelse af en gammel Lære, stiftet for Kartusinder siden, og som vedvarende har været den, de Hellige yndede og troede, vilde det være den største Formafstelighed efter en saa lang ubestridt Erkendelse at gøre Indvendinger om dens Rigtighed, hvorfor det ogsaa vilde synes overflødig og unødvendigt at bevise Nødvendigheden for dens Bedligeholdelse. Troentimod vilde enhver have Rettighed til at forlange af dem, som i de sidste sytten Aarhundreder have forkastet ny Åabenbaring, at fremføre deres stærke Beviser og Bidnesbyrd for deres Ret til at nedbryde denne af Guddommen selv forlængst indstiftede Orden, og indføre en anden saa aldeles forskellig fra den gamle. Om de vilde have Folk til at tro deres nye Lære, lad dem bevise den at være af guddommelig Oprindelse; ellers gør enhver ret i at forkaste den og hænge ved den gamle.

Inspiration er blevet udlagt at være den Helligaands paa-virkende Kraft i hvilken som helst Grad eller paa hvilken som helst Maade, den monne ytre sig, den ved hvis Ledelse Herrens udvalgte Ejendomme have med Myndighed utalt hans Billie mundtlig, eller skrevet Bibelens Indhold. (Cassels Bible Dic.)

Denne Udtolkning passer med de Sidste-Dages Helliges, og enhver, som i Ydmighed og Oprigtighed har omvendt sig fra Synd, ladet sig døbe og modtaget Haandpaalæggelse for den Helligaands Gave, har fornuftet i en vis Grad dens behagelige Indflydelse og Magt, og er blevet overbevist om dens Guddommelighed. I næsten ethvert Tilfælde vil Modtageren ytre sin usigelige Glæde og Tilsfredshed — en Glæde forskellig fra nogen, som de før havde følt. Deres Forstands Øjne blevе opladte til et kende Gud, som de aldrig kendte ham før, og til klarligen at forstå hans evige frelsende Principper.

(Fortsættes).

Statistik Rapport

over

Den Kristne Kirke af Sjælle-Dages Hellige i Skandinavien for Året 1899.

47

Konferencer.	Konference- Præsidenter.	Missionærer fra Dian.	Diplo- grafiske Fæller.	Præstedomme.	Sakfæ- stelser.	Emi- grerede.	Fremmede håndels- bejeglede.	Gammelte-	Gængelte	Gammelte	Gængelte	Gammelte	Gængelte	Gammelte	Gængelte	Gammelte									
Niøbenhavn ..	Jac. Christensen	7	3	28	13	16	5	582	644	81	725	55	20	2	7	9980	5904	13828	354	553					
Narhøg	Andreas Petersen	7	2	19	8	13	1	284	327	103	430	67	24	5	7	3	6	14	16145	5562	14482	30056	853	2738	
Næstborg	Morten Senjen	3	2	14	6	15	4	2	193	214	66	280	26	24	9	1	5	5	14007	2957	7291	13999	201	601	
Danmark		17	7	51	55	36	33	81059	1185	250	1435	148	68	16	15	811	14	40132	11818	27677	57883	1408	3892		
Kristiania	N. H. Petersen	9	1	18	46	20	29	10	714	819	212	1031	79	13	9	10	13	10	4	29857	870	6553	31236	608	814
Bergen	H. H. H. Senjen	5	1	9	1	3	2	88	94	18	112	21	5	1	2	7808	282	3329	6873	273	411				
Trondhjem	N. A. Nielsen	5	1	10	2	2	2	48	52	21	73	2	1	1	1	6462	237	1327	6380	217	122				
Morge		19	3	37	49	23	33	10	859	965	251	1216	102	19	10	10	16	10	4	44127	1389	11209	44489	1098	1347
Eftedholm	N. M. Underdon	9	24	103	52	37	10	1200	1402	275	1677	72	52	1	15	23	13	15	27255	204	4857	39183	852	1239	
Göteborg	Charles G. Forssberg	8	1	20	50	26	29	24	433	562	158	720	68	25	4	7	9	10	8	25876	1327	5612	30935	646	912
Öfåne	Diø Dian	5	3	12	10	15	14	7	278	324	60	384	43	20	3	6	2	2	9498	1374	3894	11515	340	641	
Sverige		22	4	56	163	93	80	41	1911	2288	493	2781	183	97	5	25	38	25	25	62629	2905	14363	81633	1838	2792
Totalium . . .		58	14	144	267	152	146	59	3820	4438	994	5432	433	184	31	50	62	46	43	146888	16112	53249	184005	4344	8031

Det gode Forsæt.

Ikke saa gøre maaſke med Aarets Begyndelse det Forsæt, at ville i en eller anden Retning forbedre deres Adſærd, Vane eller Levemaade, og paa samme Tid føle sig saa visse paa at kunne sætte deres gode Forſæt i praktisk Udførelſe, at de i Forvejen bekendtgøre deres Beslutning til Venner og Bekendte ligesom for at drage disses Opmærksomhed til deres gode Arbejde, og om muligt komme til at ſtaa paa et højere Trin af Agtelſe hos disſe, der maaſke have kendt deres Svagheder. Men alt-for øſte finde Menneskene da førſt, hvor ſvage deres Karakterer ere, og hvor lidet de ere i Stand til efter egen Billie at vende sig fra deres Laster og Vaner, og at det tager mere Kraft til at sætte Forſættet i praktisk Udførelſe, end de havde gjort Beregning paa — ja mer end blot menneskelig Kraft, til at overvinde en indvortes Fjende, der i lang Tid har holdt Herredømme over vor Natur. Han vil nu anvende al ſin Magt og List for at holde os i ſit Hangenslab, og vil fremſtille det behagelige for Sanſerne i vores gamle Vaner; hvor uſtyldige vores Fejl dog ere, og hvor unødvendigt det er at sætte Regler for ſig ſelv. Han vil protestere imod, at en total Aftaaen fra Laſt ſter i det mindſte paa een Gang. Man havde ikke gjort Beregning paa denne overordentlige Anſtrængelſe af vor indre Fjende for at forhindre det gode Forſæts Udførelſe, og derfor føler man ſig for ſvag til at „ſtride og ſejre“.

I ſaa Falde er der dog en Udvæj til at vinde Sejer; Midlet er ſimpelt, og enhver har det ved Haanden. Det ligger i inderlig og ydmyg Bon til Gud om den Kraft, der behøves. Hans egne Ord: „Beder, ſaa ſkal eder gives; banker, ſaa ſkal eder oplades,” burde forſikre enhver, ſom behøver denne Hjælp, at Gud ingenlunde vilde forlade dem i Nødens Stund, ſom i al Oprigtighed føge ham. Ikke alle ere af Naturen eller af Herkomſt begavede med Kraft til at kunne naar ſom helſt vænne sig fra en Laſt eller ſlem Vane, og det er i ethvert Falde bedſt, at gøre ſit Forſæt i Løndom med Bon til Gud om Kraft og Mod til at overvinde Triſteren. Naar Sejeren er vunden og Triſtelsen er forbi, er det tidsnok til at tale om ſin Sejer til andres Opmuntring og Gud til Gere. Det er maaſke ogsaa bedſt at tage een Ting ad Gangen i Høende, og ſaaledes gøre stadig og ſikker Fremgang. Hver Gang Fjenden ſejrer, bliver hans Magt ſtørkere, og vi ſelv blive ſvagere; og hver Gang vi ſejre, er det modſatte Tilſældet.

(F. C.)

Indhold.

En biografisk Skildring af Præſident Franklin D. Richards.....	33	Er vor Planet den eneſte bevoede Klode.....	42
Ned. Bem.:		De Sidſte-Dages Helliges Tro ...	45
Hvad er Bidnesbyrdet?.....	40	Statistisk Rapport.....	47
Afløſning og Bestykkeſſe.....	42	Det gode Forſæt	48

København, 1900.

Udgivet og forlagt af Andreas Petersen, Sankt Pauls Gade 14, 1ſte Sal.
Træt hos J. E. Borling (B. Petersen).